

16.09.2019.

Б
Р
О
Ј

09

БИЛТЕН

**ПОЉОПРИВРЕДНА САВЕТОДАВНА
И СТРУЧНА СЛУЖБА ЈАГОДИНА**

САДРЖАЈ БИЛТЕНА

СТОЧАРСТВО

- ОЗИМИ КРМНИ ГРАШАК (Стр. 3-4)
- Дипл.инж. Драган Јаковљевић
- УТИЦАЈ МИКОТОКСИНА НА ЗДРАВЉЕ И ПРОДУКТИВНОСТ ДОМАЋИХ ЖИВОТИЊА (Стр. 4-5)
- Маст.инж. Верица Лазаревић

РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО

- ТРИТИКАЛЕ (Стр. 6)
- Дипл.инж. Миланка Миладиновић
- РЕЗУЛТАТИ – МАКРООГЛЕД СТРНИХ ЖИТА 2018/2019 (Стр. 7)
- Дипл.инж. Миодраг Симић
- УПОТРЕБА АЛГИ КАО БИОСТИМУЛАТОРА У ОРГАНСКОЈ ПРОИЗВОДЊИ (Стр. 8)
- Дипл.инж. Драган Мијушковић
- СПАНАЋ У ПЛАСТЕНИКУ ТОКОМ ЗИМЕ (Стр. 9-10)
- Дипл.инж. Мира Миљковић

ВОЋАРСТВО И ВИНОГРАДАРСТВО

- БЕРБА ГРОЖЂА У ПОМОРАВСКОМ ОКРУГУ (Стр. 10-11)
- Дипл.инж. Дејан Јоцић
- ПРОИЗВОДЊА ФОРТИФИКОВАНИХ (ЛИКЕРСКИХ) И АРОМАТИЗОВАНИХ ВИНА (Стр.11- 12)
- Дипл.инж. Игор Андрејић
- ПОДСТИЦАЈИ МПШВ ЗА ПРЕМИЈУ ОСИГУРАЊА ПЛОДОВА И ВИШЕГОДИШЊИХ ЗАСАДА ВОЋАКА И ВИНОВЕ ЛОЗЕ (Стр.12)
- Дипл.инж. Ивана Глигоријевић

ЗАШТИТА БИЉА

- ЗАШТИТА КУПУСА У ЈЕСЕН (Стр. 13)
- Дипл.инж. Ружица Ђукић
- ЗДРАВСТВЕНА ИСПРАВНОСТ КУКУРУЗА У СКЛАДИШТУ (Стр. 14-15)
- Дипл.инж. Марко Манојловић

АГРОПОНУДА (Стр. 15)

ЦЕНЕ ВОЋА И ПОВРЋА ПРЕУЗЕТЕ ИЗ СТИПС-а (Стр. 16-18)

СТОЧАРСТВО

ОЗИМИ КРМНИ ГРАШАК

Сточни грашак представља високородну компоненту у исхрани свих врста и категорија домаћих животиња јер поседује квалитетан хемијски састав суве материје хране, односно висок садржај силових протеина, калцијума и стимулирајућих материја попут витамина Ц, док је удео силове целулозе сличан луцерки. Разлика у физичко-хемијском квалитету сенаже луцерке и крмног грашка су минималне, што је од великог значаја за уједначеност obroка и избегавања стреса код животиња.

Озими грашак је добар предусев за све ратарске биљке, осим за остале једногодишње и вишегодишње махунарке. Захваљујући симбиози са коренским квржичним бактеријама, способним да усвајају атмосферски азот, за собом оставља значајне количине азота за наредни усев. После косидбе озимог грашка, земљиште остаје у повољном структурном стању, а такође има и довољно времена да се обави основна обрада земљишта и предсетвена припрема за наредни усев, попут крмног сирка, суданске траве или хибрида кукуруза, раније групе зрења.

Услови успевања: Најповољнији предусев за озими грашак су усеви који напуштају њиву током лета или ране јесени, као што су: пшеница, јечам или хибриди кукуруза и сунцокрета краће вегетације, тако да остаје довољно времена за квалитетну обраду земљишта. За разлику од луцерке добро подноси кисела земљишта и даје задовољавајуће приносе и на парцелама где је рН око 4,7.

Основну обраду земљишта за озими грашак треба обавити на исти начин као и за озима стрна жита, дубина обраде треба да износи од 20 до 25 цм. Предсетвеном обрадом земљиште се додатно уситни и на тај начин се стварају услови за квалитетну сетву, која ће омогућити благовремено и уједначено ницање. Такође, добром обрадом и равнањем површинског слоја, стварају се услови за квалитетну косидбу грашка.

Оптимални рок за сетву озимог крмног грашка је последња декада септембра и почетак октобра месеца, чиме се обезбеђује да биљка уђе у зимски период добро припремљена, висине око 10 цм. Озими крмни грашак сеје се сејалицом за житарице, међуредни размак је 12,5 цм, а дубина од 4 до 5 цм. Пожељно је да по хектару буде око 1,5 милиона добро развијених биљака грашка. Озиме сорте сточног грашка формирају вегетативне органе на температури од 4 до 5 степени Ц и поседују добру отпорност према ниским температурама, тако да без оштећена подноси голомразицу од – 17 степени Ц, а под снежним покривачем и знатно ниже температуре.

Уколико се озими крмни грашак користи за зелену масу, треба га косити у време цветања и образовања првих махуна. У случају да се грашак сеје заједно са стрним житима и намењен је за производњу сена, косидбу треба обавити пре класања стрних жита. Најбољи резултати се постижу припремањем сенаже од ових биљних врста. Време искоришћавања је обично половином маја месеца, када је грашак у фази пуног цветања и почетка формирања махуна, без обзира у којој је фази развоја тритикале и јечам.

Озиме сорте сточног грашка постижу стабилне приносе од 45 до 55 т/ха зелене масе или од 9 до 11 т/ха сена са 20 % силових протеина. Уколико се кошење

озимог грашка обави у оптималном року на истој парцели могуће је произвести још 60 т/ха зелене масе суданске траве или сирка као пострне сетве, тако да се на тај начин постиже укупан принос зелене масе годишње око 120 т/ха. Још једна предност за зелену масу огледа се у томе што није потребна употреба пестицида приликом неге, те се на тај начин смањују финансијски издаци произвоача.

Саветодавац за сточарство
Дипл.инж. Драган Јаковљевић

УТИЦАЈ МИКОТОКСИНА НА ЗДРАВЉЕ И ПРОДУКТИВНОСТ ДОМАЋИХ ЖИВОТИЊА

Јесен је време када више морамо да мислимо о квалитету хране. Време када се отвара силажа, нема више испаше, када се користи више сено, концентрована храна.

Микотоксини су токсини секундарни метаболити сапрофитних плесни који у организму животиња и људи најчешће доспеју путем контаминације хране. Обичним, алтернативним уношењем токсина гљивица у организам настају микотоксикозе. Штете у сточарству које настају услед микотоксикоза могу да буду велике. Испољавају се у виду директних губитака због угинућа животиња или још чешће настају индиректно услед пада производних и репродуктивних способности животиња.

Посебан проблем представља могућност да се у организму животиња које су конзумирале храну контаминирају микотоксинима могу да нађу резидуе микотоксина (остаци) у различитим количинама, па може да дође и до испољавања штетних ефеката и код људи. Симптоми деловања микотоксина на млечна говеда разликују се зависно од токсина и њихове интеракције са другим стресорима. Симптоми могу бити неспецифични и широког опсега, а постоји само неколико симптома који се могу опазити:

- Смањена производња млека,
- Мања конзумација хране
- Повратна диареа (понекад са крвавим или тамним изметом)
- Накострешеност длаке,
- Поремећај репродукције, који указује на нередовне еструсне циклусе, мањи степен зачећа, ембрионална смртност и појава еструса у току гравидитета,
- Уочава се већа појава болести,
- Дислоцирано сириште,
- Маститис и масна јетра.

Плесни се налазе свуда, а у силажи кукуруза и трава је идентификовано преко 80 различитих врста гљива. Силажу нападају плесни које су прилагођене на микроаеробне киселе услове силаже. Тада долази до дестабилизације силаже, повишене температуре и отвара се пут другим патогеним организмима.

Краве су изложене разним плеснима и микроорганизмима како путем инхалирања тако и уносом у организам. Бураг је дуго сматран за веома јак пуфер

за такве токсине јер се предпостављало да микрофлора бурага природним путем врши детоксикацију микотоксина. Ове способности чине преживаре релативно отпорне на ове токсине у поређењу са непреживарима. Међутим то није случај за све микотоксине.

Грла са високом производњом, попут крава у лактацији имају повећану брзину пролаза хране кроз бураг, па ова повећава брзину прераде контаминираних хранива може надјачити микрофлору бурага, тако да она неће бити у стању да издржи денатурацију свих токсина. Поред тога код телади бураг није у потпуности развијен те су она стога и осетљива на микотоксине. Због тога се хранивима која су контаминирана микотоксинима додају адсорбенти микотоксина минералног порекла или органског порекла.

Најновији адсорбенти микотоксина минералног порекла добијени на бази органски модификованог зеолита (миназел плус) одликује се биполарношћу а тиме и повећаним могућностима адсорпције већег броја микотоксина.

Квалитетни адсорбенти микотоксина могу да адсорбују афлатоксин 90-95%, зеараленон 70-80%, фумонизин 60%, а додају се у оброке најчешће у количини од 0,2% у односу на суву материју оброка.

Ове године посебну пажњу обратити на квалитет и чистоћу кукуруза.

**Саветодавац за сточарство
Маст. инж. Верица Лазаревић**

РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО

ТРИТИКАЛЕ

Тритикале спаде у ситнозрне житарице, настао је укрштањем пшенице и ражи и представља хибрид пшенице. Настао је у Шкотској и Немачкој и у почетку су га због велике нутритивне вредности стручњаци за исхрану стоке препоручивали за исхрану свих врста животиња, последњих година се све више уводи у људску исхрану у производњу интегралних производа заједно са пшеничним брашном. Зелена маса крмних сорти тритикалеа је нежна и сладуњава, због чега је стока врло радо једе

Услови успевања. Тритикале је веома прилагодљива култура, поседује добру отпорност према ниским температурама и добро успева и у планинским поручјима, отпоран је на нагла отапања снега и појаву ледене коре и презимљава боље од пшенице.

Плодоред. Тритикале не подноси производњу у монокултури, на исту парцелу долази после три године. Најбоље резултате даје сетвом након култура које рано напуштају земљиште као на пример, сунцокрет, рани хибриди кукуруза, кромпир, грашак и др.

Обрада земљишта. Основна и допунска обрада земљишта се обавља исто као и за сетву пшенице. Орање треба обавити на дубини од 25 до 30 цм, а предсетвено припремом треба створити идеалне услове за сетву, односно треба створити сетвени слој орашасто-мрвичасте структуре, где ће семе имати повољне услове за клијање и ницање.

Ђубрење. Ђубрење је један од предуслова за постизање високих и стабилних приноса. Ђубрење је најбоље обавити на основу урађене агрохемијске анализе земљишта, односно на основу дате препоруке, растурити и унети одговарајућу количину и врсту ђубрива. Орјентациона количина минералних ђубрива се креће око 300 кг/ха НПК ђубрива формулације 10:20:30, 15:15:15, 16:16:6, 10:30:20, а за прихрањивање се користе азотна ђубрива и то УРЕА, КАН, АН или САН, у количини од 150 до 250 кг/ха, уколико је потребно унети већу количину ђубрива прихраном, онда је треба обавити у два наврата.

Сетва. Оптимални рок за сетву тритикалеа је прва половина октобра месеца, количина семена треба да износи 200 до 250 кг/ха, односно да се постигне сетвена норма од 450 до 500 клијавих зрна /м². Дубина сетве се креће од 3 до 5 цм у зависности од типа земљишта.

Жетва. Жетву треба обавити када влажност зрна падне на 13 %, принос може да се креће и до 5 т/ха. Жетва се обавља на прелазу из воштане у пуну зрелост а начин жетве зависи од степена полагања, наиме, сорте за зрно имају чврсто и ниско стабло, па не полежу, а крмне сорте имају високо стабло, склоно полагању.

Саветодавац за ратарство
Дипл.инж. Миланка Миладиновић

Резултати – Макрооглед стрних жита 2018/2019				
Основни подаци о огледу	Сорта	Принос зрна т/ха са 13 % влаги	Маса зрна-хектолитар у кг	Маса 1000 зрна у г
Локалитет: Роанда Тип земљишта: Смоница Предусев: Сунцокрет Ђубрење 300 kg/ha 16:16:16 Основна обрада Дупло тањирање 5.11.2018. Сетвоспремање Сетва: 09.11.2018. Прихрана 1: 18.03.2019. 200 kg/ha SAN – а Заштита и фолијарна прихрана: 23.04.2019. Tezis 10g/ha + Bonasa 0,4l/ha + Akord 0,5l/ha + Chopin evolution 5l/ha Прихрана 2: 24.05.2019. 150kg/ha KAN - а Заштита и фолијарна прихрана: 28.05.2019. Ceres 0,5l/ha + Polux 0,2l/ha + Chopin evolution 3l/ha Жетва: 22.07.2019. Саветодавац за ратарство Дипл.инж. Миодраг Симић	NOGAL	6.314	70,25	/
	CELLULE	5.570	71,65	/
	SALASAR	4.742	71,65	/
	HYFI	5.830	73,85	/
	ILINA	5.207	74,65	/
	VLAJNA	4.127	72,45	/
	OBALA	4.549	70,05	/
	ZVEZDANA	3.696	71,65	/
	NS 40S	5.855	71,05	/
	SIMONIDA	3.821	74,65	/
	JAVORKA	3.726	74,05	/
	POBEDA	4.228	73,65	/
	FUTURA	4.205	75,05	/
	MILA	5.490	75,25	/
	RENEANSANSA	4.728	74,45	/
	BALATON	4.324	70,45	/
	AMICUS	3.862	72,65	/
	SOLEHIO	5.128	69,25	/
	MODERN	6.410	69,25	/
	BALETKA	4.717	70,25	/
	YETTI	4.977	71,05	/
	MONTECRISTO	5.632	70,25	/
	SANTORIN	5.229	71,45	/
	ZEPHIR	5.218	70,85	/
	ALCANTARA	5.406	71,85	/
	AVENUE	4.339	70,05	/
	ANICA	5.152	75,05	/
	DARIJA	4.329	72,65	/
	OPSESIJA	4.679	69,85	/
	LJEPOTICA	4.988	70,45	/
TALAS	5.530	75,85	/	
RATARICA	4.948	75,25	/	
CARICA	5.245	73,25	/	
SOBRED	6.150	68,25	/	
SOTHYS	5.555	71,65	/	
SOSTHENE	4.740	70,65	/	
ZEMUN. ROS.	5.116	74,85	/	
AURELIJA	5.491	75,05	/	

УПОТРЕБА АЛГИ КАО БИОСТИМУЛАТОРА У ОРГАНСКОЈ ПРОИЗВОДЊИ

Биостимулатори на бази алги су производи који су добијени екстракцијом различитих врста алги. Течни екстракт алги користи се за , како за фолијарно третирање, тако и за третирање заливањем. Формулације добијене на овај начин су природни биостимулатори који активирају биохемиске и ензимске процесе у биљци и побољшавају резултате метаболизма и процеса синтезе. Коришћење ових производа , који имају позитиван утицај на биљку, подстичу биљку да максимално користи храеиве ресурсе, омогућава еколошки и економски одрживу приозводеу. Индиректно, повећање лисне масе позитивно делује на величину плодова код воћарских култура, количину шећера и укупног екстрата у грождју и осталом бобичавом воћу.

Друга употреба препарата, може се користити за убрзавање и стабилизацију процеса ферментације жетвених остатака на њивама. Долази до биолошког активирања микрофлоре на био маси и земљишту, чиме се драстично увећава њихов број те се на тај начин убрзавају микробиолошки процеси. Ови производи обично садрже висок садржај хормона ауксина и цитокинина, висок садржај полисахарида, аминокиселина и протеина- садже микроелементе (N,P, K,Ca, Mg, S,) и микроелементе (Mn, Cu, Fe, Zn...).

ПРЕДНОСТИ

Главне предности се огледају у следећем:

- Отпорност биљака на абиотске стресове,
- Толеранција на сушу и саланитет,
- Толеранција према смрзавању
- Толеранција према виским температурама, поплавама, загађењу

Значај биостимулатора долази највише до изражаја у критичним ситуацијама. Биостимулатори су изузетно битни и ефикасни у засадима који су претрпели одређени облик стреса, попут стреса од суше, ниских температура(мрза) или града. Биостимулатори ће у таквим ситуацијама помоћи да се у што краћем року опорави од стреса убрзавајући физиолошке процесе у самој биљци. Константна употреба помаже у изградњи и подршци природном имуном систему саме биљке.

ВРЕМЕ И НАЧИН ПРИМЕНЕ

У зависности од формулације, усева, засада и врсте производње, биостимулатори на бази алги могу се употребити фолијарно, након појаве првих листова (почетак вегетације), на почетку цветања, у току процеса бобица до затварања гроздова, и када плодови почињу да мењају боју, затим фертиригацијом, код садног материјала потапањем садница у раствор у складу са упутством и након садње залити сваку биљку истим раствором.

Саветодавац за повртарство
Дипл.инж. Драган Мијушковић

СПАНАЋ У ПЛАСТЕНИКУ ТОКОМ ЗИМЕ

За успешно гајење спанаћа неопходна су веома плодна, средње тешка земљишта, лако пропустљива добре структуре. Спанаћ не подноси кисела земљишта, већ она богата калцијумом. Најпогоднија су земљишта са рН 5,7-6,0.

Најчешће је предходна, односно накнадна култура, односно међуусев у пластенику. Спанаћ подноси ниске температуре. Ниче на температури 3-4 °ц , а биљке у фази првих листова могу успешно да издрже од -6 до -8 °Ц. У току зиме гаје се сорте отпорне према ниским температурама, а за пролећни период сорте са дугим стадијумом јаровизације. Сорте са бодљикавим семеном брзо цветају и отпорне су на ниске температуре и имају јако назубљене листове. Спанаћ ниче за 12-15 дана. Током првих месец дана вегетације раст је успорен, а најинтензивније образовање листова је између 30-60 дана. У јесењој сетви спанаћ презимљава у фази неколико листова, што значи да мирује у периоду децембар- фебруар. Настајање дужег дана и виших температура долази до избијања цветног стабла, код озимих сорти у априлу.

Светлост. Биљка је дугог дана, али нема велике потребе за светлошћу. Са дужим даном интернодије се издужују, образује се продужено стабло а касније и цветови.

Вода. Спанаћ има велике потребе за водом, пре свега због слабо развијеног кореновог система и његовог распрострањања у површинском слоју. Ако је у питању пластеничка производња наводњавање је неопходно. Спанаћ има висок транспирациони коефициент и кратку вегетацију у којој биљка ствара велику вегетациону масу. У недостатку воде споро се развија, брзо стари и после формирања 3-4 листа образује генеративне органе (на вишој температури). Оптимална влажност земљишта је 60-70% ПВК.

Ђубриво. Са 10 тона приноса спанаћ износи из земљишта 50 кг азота, 40 кг калијума, 20 кг калцијума. Због опасности нагомилавања штетног NO_3 спанаћ се најчешће ђубри са 80-100 г/10м² азотним, фосфорним и калијумовим ђубривима. При томе се користе слабо разградива азотна ђубрива, а ђубри се пре сетве. За спанаћ је бољи амонијачни облик азотног ђубрива јер смањује садржај оксалне киселине и NO_3 у листовима.

Количином семена треба обезбедити повољан склоп биљака, тако да нема никаквог проређивања биљака. Проређивање је могуће на малим површинама и на тим површинама проређивање се врши два пута, први пут се остављају на размак 5-6 цм, а други пут на око 10-12 цм. При том другом проређивању биљке се могу искористити за потрошњу.

До затварања редова, ако је могуће, треба извршити једно међуредно култивирање.

Берба спанаћа почиње када биљке образују 5-6 крупних листова. При башртинској производњи спанаћ се бере сукцесивно. Спанаћ се лоше чува и треба избегавати чување убраног спанаћа, јер тада интензивно накупља штетне материје (нитрате и нитрите) нарочито у неповољним условима чувања. При повољним условима може се чувати 4-5 дана.

Саветодавац за повртарство
Дипл.инж. Мира Миљковић

ВОЋАРСТВО-ВИНОГРАДАРСТВО

БЕРБА ГРОЖЋА У ПОМОРАВСКОМ ОКРУГУ

Крај лета и почетак јесени је време када се виноградари и винари спремају да уберу плодове свога доста захтевног и тешког рада. Са бербом виноградари малтене завршавају свој посао, док винарима преостаје да обаве прераду грожђа, који је веома захтеван посао.

Овогодишњи род грожђа можемо рећи да је био задовољавајући с обзиром на временске прилике током целог како вегетационог периода тако и периода зимског мировања. Период зимског мировања није нанео штете у већини засада под виновом лозом, сем у оним где нису адекватно примењиване агро и помо техничке мере, где лоза није спремна ушла у зимски период, па је дошло до измрзавања. У већем делу винограда у Поморављу није било појаве екстремних ниских температура тако да су сви ластари лепо презимели. Проблеми који су се јављали су честе падавине које су изазвале нешто лошију оплодњу и повећану заштиту од болести и штеточина. Произвођачи кој нису адекватно одрадили жаштиту од болести и штеточина су у великој мери умањили приносе што и јесте велика штета али већа штета ће настати ако наредна зима буде са ниским темпетарурама. Што ће условити измрзаванје чокота и немање рода у 2020-ој години.

Са бербом грожђа се отпочело пре недељу дана. Карактеристика за бербу је да је доста ранија, јер услед високих температура и јаког осунчавања, проценат шећера у шири је веома висок. Тренутно се беру сорте ранијег зрења као што су Шардоне, Совињон бели, Бурдундац, Гаме бојадисер. Код ових сорти проценат шећера износи од 22-23%. По завршетку бербе ранијих сорти наставиће се берба и са сортама каснијег зрења. Такође биће висок проценат шећера у шири и код ових сорти.

Приликом бербе и прераде грожђа треба обратити пажњу на хигијену како амбалаже, тако и опреме за муљање и ферментацију. Јако је битан благовремени транспорт грожђа са парцеле до места за прераду. Тај период треба бити што

краћи и потребно је да се убрано грожђе не излаже директном осунчавању и загревању.

Уз овако добар квалитет грожђа и уз добро познавање прераде грожђа и неге вина, које поседују наши винари, можемо да константујемо да ће се из нашег краја пити доста квалитетно вино.

**Саветодавац за воћарство и виноградарство
Дипл.инж. Дејан Јоцић**

ПРОИЗВОДЊА ФОРТИФИКОВАНИХ (ЛИКЕРСКИХ) И АРОМАТИЗОВАНИХ ВИНА

Зависно од технологије и типа вина, фортификована вина (шери (Sherry), порто (Port), мадера (Madeira), малага (Malaga) итд.) се могу произвести на два основна начина:

- алкохолна ферментација се одвија до краја, тј. производи се суво вино, које се након тога заслађује коцнтрисаном или кертификованом широм, а садржај алкохола се подешава додатком винског дестилата,

- алкохолна ферментација се прекида кратко време након отпочињања, када је настало свега неколико процената алкохола. Прекид алкохолне ферментације врши се додатком винског дестилата. На тај начин се добијају природно слатка вина.

Најпознатије домаће ароматизовано вино је бермет, а квалитат вина као основе од пресудног је утицаја на квалитат самог бермета.

Корекција алкохола у бермету треба да се врши винским дестилатом, а садржај шећера подешава се додатком концентрисане или ректификоване шире. Такође, у

производњи основног вина могуће је прекидањем ферментације произвести природно слатко вино (ликерско), а затим укомпоновати остале састојке

Саветодавац за воћарство и виноградарство
Дипл.инж. Игор Андрејић

ПОДСТИЦАЈИ МПШВ ЗА ПРЕМИЈУ ОСИГУРАЊА ПЛОВОА И ВИШЕГОДИШЊИХ ЗАСАДА ВОЋАКА И ВИНОВЕ ЛОЗЕ

Право на подстицаје има правно лице,предузетник и физичко лице-носилац регистрованог комерцијалног породичног пољопривредног газдинства ако је:

1) уписано у Регистар пољопривредних газдинстава и налази се у активном статусу

2) код друштва за осигурање осигурао од ризика који су прописани општим и посебним условима осигуравајућих друштава.

Право на подстицаје остварује се тако што се захтев за остваривање права на подстицаје подноси Министарству финансија-Управи за трезор.

Захтев се подноси у два примерка од 01.јула до 15.новембра текуће године,на Обрасцу-Захтев за остваривање права на подстицај за премију осигурања у _____ години.

У наведеном периоду исти подносилац захтева може поднети само један захтев за коришћење подстицаја који може обухватити једну или више врста подстицаја.

Уз захтев за остваривање подстицаја доставља се :

1) оригинал или оверена копија полисе осигурања издате од стране друштва за осигурање код кога је подносилац захтева осигуран у периоду од 16.новембра предходне до 15.новембра текуће године

2) оригинал потврде од стране друштва за осигурање код кога је подносилац захтева осигуран у периоду од 16.новембра предходне до 15.новембра текуће године о укупно плаћеној премији осигурања.

Управа врши административну обраду захтева,провером података из захтева,документације приложене уз захтев и службених евиденција.

Подстицаји се утврђују у процентуалном износу од вредности плаћене премије,умањене за износ средстава на име пореза на премију неживотног осигурања,а у складу са законом којим се уређују подстицаји у пољопривреди и руралном развоју,односно посебним прописом којим се уређује расподела подстицаја у пољопривреди и руралном развоју.

Подстицаји се исплаћују на основу решења Управе,која одобрава исплату и даје налог за пренос средстава на наменски рачун корисника подстицаја уписан у Регистар.

Подстицаји се исплаћују по редоследу подношења уредно поднетих захтева у складу са законом којим се уређују подстицаји у пољопривреди и руралном развоју,а до износа финансијских средстава утврђеног посебним прописом којим се уређује расподела подстицаја у пољопривреди и руралном развоју.

Саветодавац за воћарство и виноградарство
Дипл.инж. Ивана Глигоријевић

ЗАШТИТА БИЉА

ЗАШТИТА КУПУСА У ЈЕСЕН

Бактериозе на купусу

То је паразит који се првенствено развија у условима учесталих киша. Међутим, непоштовање плодореда може довести до појаве и ширења болести у усеву купуса. Треба знати да су хемијске мере препаратима на бази бакра оправдане али једино превентивно. У већ оболелим биљкама немају довољну ефикасност. Код нас препарати на бази бакра регистровани за примену у купусњачама имају каренцу 42 дана.

Пламењача купуса

Пламењача се најпре развија на доњем, старијем лишћу и шири од ивице према главном лисном нерву. Код нас није значајнија болест купусњача осим у условима повећане влажности. Већи проблем представља у току производње расада раног купуса у заштићеном простору. Код нас, осим бакарних препарата, нема регистрованих фунгицида за заштиту купуса. У свету има регистрованих препарата и то за црну пегавост листа где се користе препарати на бази активних материја хлороталонил, манкозоб, дифенокназол.

Купусни мољац

Уколико се региструје присуство наведене штеточине у усеву купуса, третман обавити препаратом на бази а.м. хлорантранилипрол у количини од 0,2 л/ха. Треба имати у виду да је максимално дозвољено 2 третмана овим препаратом у истој вегетацији. Каренца за купус је 7 дана. Осим овог инсектицида, може се користити и средства на бази а.м. ламбда цихалотрин у количини од 0,2 - 0,3 л/ха који има каренцу 14 дана, уз напомену да овај препарат не делује овицидно тј. не делује на јаја купусног мољца. Уколико се јави потреба за третманом купусног мољца у октобру за купусе који се скидају касније, може се користити препарат на бази а.м. емамектин-бензоат у количини примене од 1,5-2 кг/ха чија је каренца свега 3 дана. Обзиром на повољне временске услове и благу јесен, треба бити обазрив и вршити редовне прегледе усева на присуство ове штеточине.

Бела купусна мушица

Ова биљка због бујног хабитуса, густе лисне масе и главица које су сакривене у пазуху листа представља одлично станиште за ову штеточину и на пољима са кељом треба бити посебно обазрив. Сузбијање беле купусне мушице се врши са неким од препарата: на бази активне материје бифентрин, или активне материја тиаметоксам, као и на бази активне материје флониламид.

Саветодавац за заштиту биља
Дипл.инж. Ружица Ђукић

ЗДРАВСТВЕНА ИСПРАВНОСТ КУКУРУЗА У СКЛАДИШТУ

У складишта, штеточине најчешће доспевају активно – сопственим кретањем, летом или пасивно – уношењем заједно са са производима, транспортним средствима или из заостале робе или нечистоћа у складиштима. На газдинствима се најчешће срећу два типа објеката за чување кукуруза – хоризонтални – кошеви (чардаци, амбари, котобање), тавани или импровизована подна складишта и вертикални – импровизовани силоси, прерађене шупе, бурад, гаражни или дограђени простори.

Како су амбари традиционално присутни на овим просторима, велики број произвођача их и даље користи за складиштење кукуруза у клипу. Материјали од којих су амбари прављени разликују се зависно од времена настанка па налазимо амбаре од прућа, дрвета али има и новијих металних или челичних. Чување кукуруза у клипу, са становишта заштите од штеточина доноси опасност од веће појаве житног мољца. Кукуруз у клипу који се уноси у амбар требало би (нарочито у сушним годинама када је влага зрна ниска) пре уноса у амбар истретирати инсектицидом, али како се комушање кукуруза још увек често ради ручно ово би било могуће урадити једино третманом клипова на елеваторима код произвођача који их користе за утовар кукуруза у амбар. У противном, третман инсектицидом се обавља након уношења клипова у амбар и тада се мора имати у виду да он неће дати пун ефекат. Код овог третмана веома је важно да ширина или дебљина слоја клипова у амбару није велика. Од велике користи било би и отресање клипова након комушања”, прецизира наша саговорница и додаје да неки произвођачи и даље користе и таванске просторе за складиштење житарица.

Код подних складишта налазимо просторе у различитом стању, прављене од различитих материјала и различите врсте подних облога. Зависно од намене, старости и материјала од којих су прављени ови простори обезбеђују мање или више успешну заштиту од штеточина. Уколико се тавани налазе у оквиру или у близини стамбених простора треба бити веома обазрив приликом примене инсектицида и бирати средства која су екотоксиколошки прихватљива. Проблем је што она некада не пружају довољан ефекат, а свакако је у њима забрањено радити препаратима са гасном фазом. Препоруке за свако регистровано средство су дате на упутству произвођача које треба пажљиво прочитати. Ове препоруке углавном се односе на количину робе од 1 тоне зрнастог производа што би се отприлике добило када бисмо сложили зрнасту робу на простор од 2×2,5м висине и 0,25 цм дебљине. Третмане у подним складиштима треба радити по слојевима робе, а корисно је и након третмана робу прекрити најлоном како би инсектицид испољио што бољи ефекат. Када су у питању складишне штеточине, треба знати да се у складиштима пољопривредних произвођача најчешће налазе житни, пиринчани или кукурузни жижак и житни мољцац. Житни, пиринчани и кукурузни жижак се тешко разликују. Могу се наћи и у савременим силосима и на таванима произвођача а нападају: кукуруз, пшеницу, пиринч, јечам, овас, раж, сирак, тритикале, сунцокрет, пасуљ итд. Могу се хранити, али не и размножавати у прекрупци, рижи гризу, брашну. Кукурузни и житни жижак су две најчешће врсте складишних штеточина у мањим сељачким складиштима. Живе и развијају се унутар складишта. Штете се огледају у томе што женка полаже јаја у неоштећено зрно. Унутар зрна развија се ларва која се храни садржајем зрна и након преласка у облик лутке јавља се одрастао инсект који избуши рупу и излази из зрна. С обзиром да цео развојни циклус проводи у зрну, настале штете су велике, а таква зрна губе хранљиву и тржишну вредност. Потребно је из складишта изнети све прошлогодисње залихе робе и складиштити их одвојено. Након тога треба

детално механички очистити складишта, таване, бурад, посуде и друга места где се планира складиштење, а затим их добро опрати водом – као и зидове, подове и врата складишта. Ако је потребно извршити поправке и санације на складиштима и чардацима и окречити их . Пре уношења нове робе добро је обавити и дезинфекцију складишта, а након тога складишта испрскати неким од регистрованих инсектицида. Последњи начин борбе против ових штеточина је и најнеповољнији, али на жалост у пракси и најчешћи, а то је третирање инсектицидом кад се штеточине већ појаве.

Саветодавац за заштиту биља
Дипл.инж. Марко Манојловић

АГРОПОНУДА

Поштовани пољопривредни произвођачи, уколико желите да купите или продате одређене пољопривредне производе (воће, поврће, житарице или живу стоку) посетите сајт Агропонуда или нам се обратите лично у просторије ПССС Јагодина ДОО, Капетана Коче 21 или телефоном 035/8221931.

<http://www.agroponuda.com/>

Cene povrća - zelene povrće u Sislji za period 02.-08.05.2015. godine

Ime povrća	GRADSKA ZONA												POSREDOVANJE											
	Beograd	Kraljevo	Kragujevac	Loznica	Novi Pazar	Novi Sad	Subotica	Trst	Valjevo	Čačak	Čukarica	Šabac	Beograd	Kraljevo	Kragujevac	Loznica	Novi Pazar	Novi Sad	Subotica	Trst	Valjevo	Čačak	Čukarica	
Špinat, bio (kg)	200	200	150	200	180	180	180	180	180	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200
Špinat, bio (kg)	400	400	300	400	350	350	350	350	350	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400
Špinat, bio (kg)	300	300	200	300	250	250	250	250	250	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300
Špinat, bio (kg)	500	500	400	500	450	450	450	450	450	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500
Špinat, bio (kg)	600	600	500	600	550	550	550	550	550	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600
Špinat, bio (kg)	700	700	600	700	650	650	650	650	650	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700
Špinat, bio (kg)	800	800	700	800	750	750	750	750	750	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800
Špinat, bio (kg)	900	900	800	900	850	850	850	850	850	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900
Špinat, bio (kg)	1000	1000	900	1000	950	950	950	950	950	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000

Cene voća - zelene povrće u Sislji za period 02.-08.05.2015. godine

Ime voća	GRADSKA ZONA												POSREDOVANJE											
	Beograd	Kraljevo	Kragujevac	Loznica	Novi Pazar	Novi Sad	Subotica	Trst	Valjevo	Čačak	Čukarica	Šabac	Beograd	Kraljevo	Kragujevac	Loznica	Novi Pazar	Novi Sad	Subotica	Trst	Valjevo	Čačak	Čukarica	
Špinat, bio (kg)	200	200	150	200	180	180	180	180	180	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200
Špinat, bio (kg)	400	400	300	400	350	350	350	350	350	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400
Špinat, bio (kg)	300	300	200	300	250	250	250	250	250	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300
Špinat, bio (kg)	500	500	400	500	450	450	450	450	450	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500
Špinat, bio (kg)	600	600	500	600	550	550	550	550	550	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600
Špinat, bio (kg)	700	700	600	700	650	650	650	650	650	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700
Špinat, bio (kg)	800	800	700	800	750	750	750	750	750	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800
Špinat, bio (kg)	900	900	800	900	850	850	850	850	850	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900
Špinat, bio (kg)	1000	1000	900	1000	950	950	950	950	950	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000

Cene žive stoke - stočne piljave u Srbiji za period 01.-08.05.2015. godine

Anatomski i fiziološki opis	Centralna Srbija											Vojvodina				
	Beograd	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Prizren	Podgorica	Vrnjačka	Leskovac	Subotica	Novi Sad	Paraćin	Novi Pazar	Novi Sabor	Novi Beograd	Subotica	
Stara >50kg S1	240								240	220					240	
Stara 40-50kg S1	220	200	180												220	
Stara 30-40kg S1	200	180	160	150	140	130	120	110	100	90	80	70	60	50	40	
Stara 20-30kg S1	180	160	140	130	120	110	100	90	80	70	60	50	40	30	20	
Stara 10-20kg S1	160	140	120	110	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	0	
Stara <10kg S1	140	120	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	0	0	0	
Stara >50kg S2	260														260	
Stara 40-50kg S2	240	220	200	190	180	170	160	150	140	130	120	110	100	90	80	
Stara 30-40kg S2	220	200	180	170	160	150	140	130	120	110	100	90	80	70	60	
Stara 20-30kg S2	200	180	160	150	140	130	120	110	100	90	80	70	60	50	40	
Stara 10-20kg S2	180	160	140	130	120	110	100	90	80	70	60	50	40	30	20	
Stara <10kg S2	160	140	120	110	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	0	
Stara >50kg S3	280														280	
Stara 40-50kg S3	260	240	220	210	200	190	180	170	160	150	140	130	120	110	100	
Stara 30-40kg S3	240	220	200	190	180	170	160	150	140	130	120	110	100	90	80	
Stara 20-30kg S3	220	200	180	170	160	150	140	130	120	110	100	90	80	70	60	
Stara 10-20kg S3	200	180	160	150	140	130	120	110	100	90	80	70	60	50	40	
Stara <10kg S3	180	160	140	130	120	110	100	90	80	70	60	50	40	30	20	
Stara >50kg S4	300														300	
Stara 40-50kg S4	280	260	240	230	220	210	200	190	180	170	160	150	140	130	120	
Stara 30-40kg S4	260	240	220	210	200	190	180	170	160	150	140	130	120	110	100	
Stara 20-30kg S4	240	220	200	190	180	170	160	150	140	130	120	110	100	90	80	
Stara 10-20kg S4	220	200	180	170	160	150	140	130	120	110	100	90	80	70	60	
Stara <10kg S4	200	180	160	150	140	130	120	110	100	90	80	70	60	50	40	
Stara >50kg S5	320														320	
Stara 40-50kg S5	300	280	260	250	240	230	220	210	200	190	180	170	160	150	140	
Stara 30-40kg S5	280	260	240	230	220	210	200	190	180	170	160	150	140	130	120	
Stara 20-30kg S5	260	240	220	210	200	190	180	170	160	150	140	130	120	110	100	
Stara 10-20kg S5	240	220	200	190	180	170	160	150	140	130	120	110	100	90	80	
Stara <10kg S5	220	200	180	170	160	150	140	130	120	110	100	90	80	70	60	

www.stipa.minspolj.gov.rs

Strana 3